

॥ ఓం నమో వేంకటేశాయ ॥

03.09.2022 శనివారము (139వ రోజు)

యో గ ద ర్శ నం

॥ శ్రీ గురు ప్రార్థనా ॥

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్ పరం బ్రహ్మ, తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

॥ శ్రీనివాస ప్రార్థనా ॥

భాస్వచ్ఛంద్రసమే యదీయనయనే, భార్యా యదీయా రమా
యస్మాద్విశ్వస్పృడప్యభూద్యమికులం, యద్ధ్యానయుక్తం సదా ।
నాథో యో జగతాం నగేంద్రదుహితుః, నాథోఽపి యద్భక్తిమాన్
తాతో యో మదనస్య యో దురితహా, తం వేంకటేశం భజే ॥

॥ పతంజలి ప్రార్థనా ॥

చిత్తస్య వృత్తిమనురుద్ధ్య సుసాధనాభిః జీవః సమాధిమధిగచ్ఛతి యన్మతేన ।
యోగాస్తథా వసుమితా అధియోగశాస్త్రం యేనాశ్రితా మమ పతంజలయే నమోఽస్మై ॥
నమో హిరణ్యగర్భాదిభ్యః, యోగ విద్యాసంప్రదాయ కర్తృభ్యః, ।
వంశర్షిభ్యః, నమో మహద్భ్యః, నమో గురుభ్యః ॥

యోగదర్శనం పురాణం - బ్రహ్మశ్రీ కృష్ణాచార్య వేంకటేశ్వర గారిచే ప్రారంభం

॥ శ్రీకృష్ణ ప్రార్థనా ॥

వసుదేవసుతం దేవం, కంసచాణూరమర్దనమ్ ।
దేవకీపరమానందం, కృష్ణం వందే జగద్గురుమ్ ॥

॥ శ్రీ గీతా ప్రార్థనా ॥

సర్వోపనిషదోగావః, దోగ్ధా గోపాలనందనః ।
పార్థో వత్సస్సుధీర్భోక్తా, దుగ్ధం గీతామృతం మహత్ ॥

॥ అథ, శ్రీమచ్ఛ్రీమద్భగవద్గీతాసు, ఉపనిషత్సు, బ్రహ్మవిద్యాయం, యోగశాస్త్రే,
శ్రీకృష్ణార్జున సంవాదే, జ్ఞాన కర్మ సన్న్యాయోగోనామ చతుర్థోఽధ్యాయః ॥

॥ శ్రీ భగవంతులొచ ॥

ఇమం వివస్వతే యోగం ప్రోక్తవానహమవ్యయం ।

వివస్వాన్ మనవే ప్రాహ మనురిక్ష్యాకవేఽబ్రవీత్ ॥

॥ 4-01 ॥

ఏవం పరంపరాప్రాప్తమ్ ఇమం రాజర్షయో విదుః ।

స కాలేనేహ మహతా యోగో నష్టః పరంతప ॥

॥ 4-02 ॥

స ఏవాయం మయా తేఽద్య యోగః ప్రోక్తః పురాతనః ।

భక్తోఽసి మే సఖా చేతి రహస్యం హ్యేతదుత్తమం ॥

॥ 4-03 ॥

॥ అర్జున ఉలొచ ॥

అపరం భవతో జన్మ పరం జన్మ వివస్వతః ।

కథమేతద్విజానీయాం త్వమాదౌ ప్రోక్తవానితి ॥

॥ 4-04 ॥

॥ శ్రీ భగవంతులొచ ॥

బహూని మే వ్యతీతాని జన్మాని తవ చార్జున ।

తాన్యహం వేద సర్వాణి న త్వం వేత్థ పరంతప ॥

॥ 4-05 ॥

అజోఽసి సన్నవ్యయాత్మా భూతానామీశ్వరోఽసి సన్ ।

ప్రకృతిం స్వామధిస్థాయ సంభవామ్యాత్మమాయయా ॥

॥ 4-06 ॥

యదా యదా హి ధర్మస్య గ్లానిర్భవతి భారత ।

అభ్యుత్థానమధర్మస్య తదాత్మానం సృజామ్యహం ॥

॥ 4-07 ॥

పరిత్రాణాయ సాధూనాం వినాశాయ చ దుష్కృతాం ।

ధర్మసంస్థాపనార్థాయ సంభవామి యుగే యుగే ॥

॥ 4-08 ॥

జన్మ కర్మ చ మే దివ్యమ్ ఏవం యో వేత్తి తత్త్వతః ।

త్యక్త్యా దేహం పునర్జన్మ నైతి మామేతి సోఽర్జున ॥

॥ 4-09 ॥

వీతరాగభయక్రోధాః మన్మయా మాముపాశ్రితాః ।

బహవో జ్ఞానతపసా పూతా మద్భావమాగతాః ॥

॥ 4-10 ॥

యే యథా మాం ప్రపద్యంతే తాంస్తథైవ భజామ్యహం ।
మమ వర్తమానువర్తంతే మనుష్యాః పార్థ సర్వశః ॥ 4-11 ॥

కాంక్షంతః కర్మణాం సిద్ధిం యజంత ఇహ దేవతాః ।
క్షీప్రం హి మానుషే లోకే సిద్ధిర్భవతి కర్మజా ॥ 4-12 ॥

చాతుర్వర్ణ్యం మయా సృష్టం గుణకర్మవిభాగశః ।
తస్య కర్తారమపి మాం విద్ధ్యకర్తారమవ్యయం ॥ 4-13 ॥

న మాం కర్మాణి లింపంతి న మే కర్మఫలే స్పృహో ।
ఇతి మాం యో భిజానాతి కర్మభిర్న స బధ్యతే ॥ 4-14 ॥

ఏవం జ్ఞాత్వా కృతం కర్మ పూర్వైరపి ముముక్షుభిః ।
కురు కర్మైవ తస్మాత్త్వం పూర్వైః పూర్వతరం కృతం ॥ 4-15 ॥

కిం కర్మ కిమకర్మేతి కవయోఽప్యత్ర మోహితాః ।
తత్తే కర్మ ప్రవక్ష్యామి యద్ జ్ఞాత్వా మోక్ష్యసేఽశుభాత్ ॥ 4-16 ॥

కర్మణో హ్యపి బోద్ధవ్యం బోద్ధవ్యం చ వికర్మణః ।
అకర్మణశ్చ బోద్ధవ్యం గహనా కర్మణో గతిః ॥ 4-17 ॥

కర్మణ్యకర్మ యః పశ్యేత్ అకర్మణి చ కర్మ యః ।
స బుద్ధిమాన్మనుష్యేషు స యుక్తః కృత్స్నకర్మకృత్ ॥ 4-18 ॥

యస్య సర్వే సమారంభాః కామసంకల్పవర్జితాః ।
జ్ఞానాగ్నిదగ్ధకర్మాణాం తమాహుః పండితం బుధాః ॥ 4-19 ॥

త్యక్త్వా కర్మఫలాసంగం నిత్యతృప్తో నిరాశ్రయః ।
కర్మణ్యభిప్రవృత్తోఽపి నైవ కించిత్కరోతి సః ॥ 4-20 ॥

నిరాశీర్యతచిత్తాత్మా త్యక్తసర్వపరిగ్రహః ।
శారీరం కేవలం కర్మ కుర్వన్నాస్నోతి కిల్బిషం ॥ 4-21 ॥

యదృచ్ఛాలాభసంతుష్టః ద్వంద్వాతీతో విమత్సరః ।
సమస్సిద్ధావసిద్ధౌ చ కృత్వాపి న నిబధ్యతే ॥ 4-22 ॥

గతసంగస్య ముక్తస్య జ్ఞానావస్థితచేతసః ।

యజ్ఞాయాచరతః కర్మ సమగ్రం ప్రవిలీయతే ॥

॥ 4-23 ॥

బ్రహ్మోర్పణం బ్రహ్మ హవిః బ్రహ్మగ్నో బ్రహ్మణా హుతం ।

బ్రహ్మైవ తేన గంతవ్యం బ్రహ్మకర్మసమాధినా ॥

॥ 4-24 ॥

దైవమేవాపరే యజ్ఞం యోగినః పర్యుపాసతే ।

బ్రహ్మగ్నోవపరే యజ్ఞం యజ్ఞేనైవోపజుహ్వతి ॥

॥ 4-25 ॥

శ్రోత్రాదీనీంద్రియాణ్యన్యే సంయమాగ్నిషు జుహ్వతి ।

శబ్దాదీన్విషయానన్యే ఇంద్రియాగ్నిషు జుహ్వతి ॥

॥ 4-26 ॥

సర్వాణీంద్రియకర్మాణి ప్రాణకర్మాణి చాపరే ।

ఆత్మసంయమయోగాగ్నో జుహ్వతి జ్ఞానదీపితే ॥

॥ 4-27 ॥

ద్రవ్యయజ్ఞాస్తపోయజ్ఞాః యోగయజ్ఞాస్తథాపరే ।

స్వాధ్యాయజ్ఞానయజ్ఞాశ్చ యతయస్సంశితవ్రతాః ॥

॥ 4-28 ॥

అపానే జుహ్వతి ప్రాణం ప్రాణేఽపానం తథాపరే ।

ప్రాణాపానగతీ రుద్ధ్వా ప్రాణాయామపరాయణాః ॥

॥ 4-29 ॥

అపరే నియతాహారాః ప్రాణాన్ప్రాణేషు జుహ్వతి ।

సర్వేఽప్యేతే యజ్ఞవిదః యజ్ఞక్షపితకల్మషాః ॥

॥ 4-30 ॥

యజ్ఞశిష్టామృతభుజః యాంతి బ్రహ్మ సనాతనం ।

నాయం లోకోఽస్త్యయజ్ఞస్య కుతోఽన్యః కురుసత్తమ ॥

॥ 4-31 ॥

ఏవం బహువిధా యజ్ఞాః వితతా బ్రహ్మణో ముఖే ।

కర్మజాన్విద్ధి తాన్సర్వాన్ ఏవం జ్ఞాత్వా విమోక్ష్యసే ॥

॥ 4-32 ॥

శ్రేయాన్ ద్రవ్యమయాద్యజ్ఞాత్ జ్ఞానయజ్ఞః పరంతప ।

సర్వం కర్మాఖిలం పార్థ జ్ఞానే పరిసమాప్యతే ॥

॥ 4-33 ॥

తద్విద్ధి ప్రణిపాతేన పరిప్రశ్నేన సేవయా ।

ఉపదేక్ష్యంతి తే జ్ఞానం జ్ఞానినస్తత్త్వదర్శినః ॥ 4-34 ॥

యద్ జ్ఞాత్వా న పునర్మోహమ్ ఏవం యాస్యసి పాండవ ।

యేన భూతాన్యశేషేణ ద్రక్ష్యస్యాత్మన్యథో మయి ॥ 4-35 ॥

అపి చేదసి పాపేభ్యః సర్వేభ్యః పాపకృత్తమః ।

సర్వం జ్ఞానప్లవేనైవ వృజినం సంతరిష్యసి ॥ 4-36 ॥

యథైధాంసి సమిద్ధోఽగ్నిః భస్మసాత్కురుతేఽర్జున ।

జ్ఞానాగ్నిస్సర్వకర్మాణి భస్మసాత్కురుతే తథా ॥ 4-37 ॥

న హి జ్ఞానేన సదృశం పవిత్రమిహ విద్యతే ।

తత్స్వయం యోగసంసిద్ధః కాలేనాత్మని విందతి ॥ 4-38 ॥

శ్రద్ధావాన్ లభతే జ్ఞానం తత్పరస్సంయతేంద్రియః ।

జ్ఞానం లబ్ధ్వా పరాం శాంతిమ్ అచిరేణాధిగచ్ఛతి ॥ 4-39 ॥

అజ్ఞశ్చాశ్రద్ధధానశ్చ సంశయాత్మా వినశ్యతి ।

నాయం లోకోఽస్తి న పరః న సుఖం సంశయాత్మనః ॥ 4-40 ॥

యోగసన్న్యస్తకర్మాణం జ్ఞానసంచిన్నసంశయం ।

ఆత్మవంతం న కర్మాణి నిబద్ధంతి ధనంజయ ॥ 4-41 ॥

తస్మాదజ్ఞానసంభూతం హృత్ప్రం జ్ఞానాసినాత్మనః ।

ఛిత్త్యేనం సంశయం యోగమ్ ఆతిష్ఠోత్తిష్ఠ భారత ॥ 4-42 ॥

॥ ఇతి, శ్రీమద్భగవద్గీతోఽను, ఉపనిషత్సు, బ్రహ్మవిద్యాయాం, యోగశాస్త్రే,
శ్రీకృష్ణార్జున సంవాదే, జ్ఞాన కర్మ సన్న్యాయోగోనామ చతుర్థోఽధ్యాయః ॥

॥ అథ, శ్రీమద్భగవద్గీతాసు, ఉపనిషత్సు, బ్రహ్మవిద్యాయాం, యోగశాస్త్రే,
శ్రీకృష్ణార్జున సంవాదే, కర్మసన్న్యాస యోగోనామ పంచమోఽధ్యాయః ॥

॥ అర్జున ఉవాచ ॥

సన్న్యాసం కర్మణాం కృష్ణ పునర్మోగం చ శంససి ।

యచ్ఛేయ ఏతయోరేకం తన్నే బ్రూహి సునిశ్చితం ॥ 5-01 ॥

॥ శ్రీభగవోసుతోచ ॥

సన్న్యాసః కర్మయోగశ్చ నిశ్చేయసకరావుభౌ ।

తయోస్తు కర్మసన్న్యాసాత్ కర్మయోగో విశిష్యతే ॥

॥ 5-02 ॥

జ్ఞేయస్స నిత్యసన్న్యాసీ యో న ద్వేష్టి న కాంక్షతి ।

నిర్వ్వంద్యో హి మహాబాహులౌ సుఖం బంధాత్ప్రముచ్యతే ॥

॥ 5-03 ॥

సాంఖ్యయోగౌ పృథగ్బాలాః ప్రవదంతి న పండితాః ।

ఏకమస్యాస్థితః సమ్యక్ ఉభయోర్విందతే ఫలం ॥

॥ 5-04 ॥

యత్సాంఖ్యైః ప్రాప్యతే స్థానం తద్యోగైరపి గమ్యతే ।

ఏకం సాంఖ్యం చ యోగం చ యః పశ్యతి స పశ్యతి ॥

॥ 5-05 ॥

సన్న్యాసస్తు మహాబాహులౌ దుఃఖమాప్తుమయోగతః ।

యోగయుక్తో మునిర్బ్రహ్మ నచిరేణాధిగచ్ఛతి ॥

॥ 5-06 ॥

యోగయుక్తో విశుద్ధాత్మా విజితాత్మా జితేంద్రియః ।

సర్వభూతాత్మభూతాత్మా కుర్వన్నపి న లిప్యతే ॥

॥ 5-07 ॥

నైవ కించిత్కరోమీతి యుక్తో మన్యేత తత్త్వవిత్ ।

పశ్యన్ శృణ్వన్ స్పృశన్ జిఘ్రన్ అశ్నన్గచ్ఛన్ స్పృషన్ శ్వసన్ ॥

॥ 5-08 ॥

ప్రలపన్ విస్మజన్ గృహ్లాన్ ఉన్మిషన్నిమిషన్నపి ।

ఇంద్రియాణీంద్రియార్థేషు వర్తంత ఇతి ధారయన్ ॥

॥ 5-09 ॥

బ్రహ్మణ్యాధాయ కర్మాణి సంగం త్యక్త్వా కరోతి యః ।

లిప్యతే న స సాపేన పద్మపత్రమివాంభసా ॥

॥ 5-10 ॥

కాయేన మనసా బుద్ధ్యా కేవలైరింద్రియైరపి ।

యోగినః కర్మ కుర్వంతి సంగం త్యక్త్వాత్మశుద్ధయే ॥

॥ 5-11 ॥

యుక్తః కర్మఫలం త్యక్త్వా శాంతిమాప్నోతి నైష్ఠికీం ।

అయుక్తః కామకారేణ ఫలే సక్తో నిబధ్యతే ॥

॥ 5-12 ॥

సర్వకర్మాణి మనసా సన్న్యస్యాస్తే సుఖం వశీ ।

నవద్వారే పురే దేహీ నైవ కుర్వన్న కారయన్ ॥

॥ 5-13 ॥

న కర్తృత్వం న కర్మాణి లోకస్య సృజతి ప్రభుః ।

న కర్మఫలసంయోగం స్వభావస్తు ప్రవర్తతే ॥ 5-14 ॥

నాదత్తే కస్యచిత్పాపం న చైవ సుకృతం విభుః ।
అజ్ఞానేనావృతం జ్ఞానం తేన ముహ్యంతి జంతవః ॥ 5-15 ॥

జ్ఞానేన తు తదజ్ఞానం యేషాం నాశితమాత్మనః ।
తేషామాదిత్యవత్ జ్ఞానం ప్రకాశయతి తత్పరం ॥ 5-16 ॥

తద్బుద్ధయస్తదాత్మానః తన్నిష్ఠాస్తత్పరాయణాః ।
గచ్ఛంత్యపునరావృత్తిం జ్ఞాననిర్ఘాతకల్మషాః ॥ 5-17 ॥

విద్యావినయసంపన్నే బ్రాహ్మణే గవి హస్తిని ।
శుని చైవ శ్వపాకే చ పండితాస్సమదర్శినః ॥ 5-18 ॥

ఇహైవ తైర్జితస్సర్గః యేషాం సామ్యే స్థితం మనః ।
నిర్దోషం హి సమం బ్రహ్మ తస్మాద్ బ్రహ్మణి తే స్థితాః ॥ 5-19 ॥

న ప్రహృష్యేత్త్రియం ప్రాప్య నోద్విజేత్ప్రాప్య చాప్రియం ।
స్థిరబుద్ధిరసమూఢః బ్రహ్మవిద్ బ్రహ్మణి స్థితః ॥ 5-20 ॥

బాహ్యస్పర్శేష్వసక్తాత్మా విందత్యాత్మని యత్సుఖం ।
స బ్రహ్మయోగయుక్తాత్మా సుఖమక్షయమశ్నుతే ॥ 5-21 ॥

యే హి సంస్పర్శజా భోగాః దుఃఖయోనయ ఏవ తే ।
ఆద్యంతవంతః కౌంతేయ న తేషు రమతే బుధః ॥ 5-22 ॥

శక్నోతీహైవ యస్సోఢుం ప్రాకృరీరవిమోక్షణాత్ ।
కామక్రోధోద్భవం వేగం స యుక్తస్స సుఖీ నరః ॥ 5-23 ॥

యోఽన్తస్సుఖోఽన్తరారామః తథాంతర్జ్యోతిరేవ యః ।
స యోగీ బ్రహ్మనిర్వాణం బ్రహ్మభూతోఽధిగచ్ఛతి ॥ 5-24 ॥

లభంతే బ్రహ్మనిర్వాణమ్ బుషయః క్షీణకల్మషాః ।
ఛిన్నద్వైధా యతాత్మానః సర్వభూతహితే రతాః ॥ 5-25 ॥

కామక్రోధవియుక్తానాం యతీనాం యతచేతసాం ।

అభితో బ్రహ్మనిర్వాణం వర్తతే విదితాత్మనాం ॥ 5-26 ॥

స్పర్శాన్కుత్వా బహిర్బాహ్యన్ చక్షుశ్చైవాంతరే భ్రువోః ।

ప్రాణాపానా సమా కృత్వా నాసాభ్యంతరచారిణౌ ॥ 5-27 ॥

యతేంద్రియమనోబుద్ధిః మునిర్మోక్షపరాయణః ।

విగతేచ్ఛాభయక్రోధః యః సదా ముక్త ఏవ సః ॥ 5-28 ॥

భోక్తారం యజ్ఞతపసాం సర్వలోకమహేశ్వరం ।

సుహృదం సర్వభూతానాం జ్ఞాత్వా మాం శాంతిమృచ్ఛతి ॥ 5-29 ॥

॥ ఇతి, శ్రీమద్భగవద్గీతాసు, ఉపనిషత్సు, బ్రహ్మవిద్యాయాం, యోగశాస్త్రే,
శ్రీకృష్ణార్జున సంవాదే, కర్మసన్న్యాస యోగోనామ పంచమో2ధ్యాయః ॥

యత్ర యోగేశ్వరః కృష్ణః యత్ర పార్థో ధనుర్ధరః ।

తత్ర శ్రీర్విజయో భూతిః ధ్రువానీతిర్మతిర్మమ ॥

॥ అథ క్షమా ప్రార్థనా ॥

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।

తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమో2స్తు తే ॥

॥ అథ భగవత్పుతుర్పణిషు ॥

కాయేన వాచా మనసేన్ద్రియైర్వా బుధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।

కరోమి యద్యత్ సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ లోకజ్ఞేషు ప్రార్థనా ॥

సర్వే భవన్తు సుఖినః సర్వే సన్తు నిరామయాః ।

సర్వే భద్రాణి పశ్యన్తు మా కశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

శ్రియః కాంతాయ కల్యాణనిధయే నిధయే2ర్థినామ్ ।

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥